

College van Waalwijk
Postbus 10150
5140 GB Waalwijk

Datum: 2 oktober 2018

Betreft: schriftelijke vragen op grond van artikel 47 van het Reglement van Orde
Onderwerp: gratis afvalzakken bestaan niet

Geachte leden van het College,

Op 20 september jongstleden ontving de gemeenteraad via de griffie raadsinformatiebrief 49–18 met als onderwerp 'Afvalzakken ter beschikking stellen voor luier- en PMD-inzameling'. Onze fractie heeft om meerdere redenen hiervan met verbazing kennis genomen.

1. Kunt u aangeven wat de status van deze brief is, aangezien uit de besluitenlijst van 18 september noch van 25 september blijkt dat deze door het college is vastgesteld?

Het antwoord op vraag 1 is van belang, omdat deze brief waarschijnlijk deel moet uitmaken van de stukken ter besluitvorming op donderdag 8 november aanstaande. Dan staat namelijk de Verordening afvalstoffenheffing op de agenda. De gemeenteraad ontving deze week - waarvoor dank - vanwege het persgesprek het raadsvoorstel Belastingverordeningen 2019 met de daarbij behorende verordeningen. Bij punt 1 Wat is de aanleiding? van dit raadsvoorstel staat een aantal wijzigingen, echter van het om niet verstrekken van afvalzakken voor luiers en PMD wordt geen melding gemaakt.

2. Kunt u uitleggen waarom u het niet nodig acht om deze wijziging te vermelden?

In datzelfde raadsvoorstel staat bij punt 5. Wat zijn de financiële consequenties? als aanduiding dat elke belastingverordening verschillende heffingsmaatstaven en tarieven kent. In het door ons opgevraagde collegevoorstel wordt vermeld dat rekening moet worden gehouden met een extra kostenpost van € 50.000.

3. Waarom heeft u deze informatie niet opgenomen in de raadsinformatiebrief noch in het raadsvoorstel?

De laatste zin op pagina 1 van de raadsinformatiebrief luidt: "De kosten die in 2019 ontstaan voor de aanschaf van deze speciale afvalzakken zullen wij inzichtelijk maken en zullen worden gefinancierd uit de voorziening afvalstoffenheffing".

4. Wanneer had u gedacht deze kosten voor ons inzichtelijk te maken, nu ze niet in het raadsvoorstel Belastingverordeningen worden genoemd?
5. Op welk moment zou de raad een expliciet besluit moeten nemen over deze dekking?

6. Hebt u zich gerealiseerd dat het gratis aanbieden van de afvalzakken leidt tot structurele kosten, terwijl een voorziening incidentele middelen bevat?
7. Kunt u specificeren hoe u tot het bedrag van € 50.000, uitgaande van circa 20.000 adressen gaat het om € 2,50 per adres, bent gekomen?

Aannemende dat u ons dit niet kwalijk neemt, zetten wij hier alvast een eigen berekening naast. Wanneer een huishouden gemiddeld ongeveer één PMD-zak per week heeft, dan zijn dat op jaarbasis circa 50 zakken. Tegen het nog geldende tarief van 10 zakken voor € 0,70 is een huishouden hieraan € 3,50 kwijt. Echter enkele jaren geleden bleek in Noordoost Nederland dat van de gratis beschikbaar gestelde PMD-zakken slechts een derde via de afvalroute terugkwam. De PMD-zakken bleken ook erg gewild voor allerlei zaken, zoals het netjes opruimen van zomer- dan wel winterkleding, voor slaapzakken en de tenues van sportteams in de niet al te propere, grote, gezamenlijke tas. Weer uitgaande van 20.000 adressen moet het vastrecht volgens onze berekening zeker met € 10 (bruto) omhoog.

Het college verwacht dat met het gratis beschikbaar stellen van de zakken, het scheidingsresultaat **wellicht** – het college weet dat dus niet zeker - nog iets verbetert. Mogelijk leidt dit tot een kleine besparing voor een huishouden dat meer PMD-afval via een de zak aanbiedt en niet meer in de grijze klike gooit, maar niet voor een huishouden dat het PMD-afval al goed scheidt. Bovendien wordt de € 10 extra niet goed gemaakt, terwijl de gemeente wel minder opbrengsten uit het huishoudelijk restafval krijgt. Onze conclusie luidt dat de kans groot is, dat onze inwoners net als die van de gemeente Heusden meer kwijt zijn aan afvalstoffenheffing, terwijl ze beter scheiden.

8. Deelt u deze conclusie? Zo neen, waarom niet?

Een ander argument dat u voor deze koerswijziging noemt, is dat inwoners van Waalwijk elders gratis PMD-zakken meenemen, die moeten worden betaald door de inwoners van die gemeenten. Met het om niet beschikbaar stellen van de PMD-zakken voorkomt u niet dat iemand die bijvoorbeeld in Kaatsheuvel boodschappen doet, daar gratis zakken meeneemt.

9. Hoe denkt u te voorkomen dat inwoners van Waalwijk zonder te betalen elders PMD-zakken meenemen, die moeten worden opgebracht door de inwoners van die gemeente?

Aanleiding voor uw voorstel om de PMD-zakken gratis te maken is dat de nieuwe contractant voor het recyclen van luiers voorschrijft dat de luiers in speciale transparante afvalzakken aangeboden dienen te worden. Kennelijk durft u het niet aan om van de inwoners die het betreft te verlangen dat zij voortaan deze zakken aanschaffen, zoals ook al jarenlang voor de PMD-zakken het geval is.

10. Maar wat is er mis mee om voor de transparante zakken de kostprijs te vragen? Niet zo lang geleden moest het luiermateriaal in de restafvalcontainer worden gegooid tegen aan tarief van meer dan € 0,20 per kilo.

Terecht merkt u in de raadsinformatiebrief op dat u het principe 'De vervuiler betaalt' los laat, helaas. Daarmee laat u ook de ladder van Lansink los. De eerste trede is: preventie, want dat is het beste middel tegen afval. Bovendien is het een heel eerlijk systeem: wie meer afval aanbiedt, moet meer betalen.

Bij het ontwikkelen van een grondstoffenbeleidsplan gaat het om het zoeken van een balans tussen service (wijze en frequentie van ophalen), kosten (en daarmee de tarieven voor de afvalstoffenheffing) en het milieu (zo min mogelijk afval dat zoveel mogelijk gescheiden wordt aangeboden). Bij de eerste fase van het grondstoffenbeleidsplan is daar nog een principe bijgekomen: wat je niet wilt hebben, moet je ontmoedigen en wat herbruikbaar is, moet je faciliteren. Daarom is bijvoorbeeld de frequentie voor het ophalen van huishoudelijk restafval verlaagd en voor PMD verhoogd. U komt nu met een aanpassing die los staat van het totale beleid.

11. Waarom bent u niet tegelijk met een integraal plan voor de tweede fase van het grondstoffenbeleidsplan gekomen?

Op 28 september 2017 is tijdens een informatieavond gehouden op de gemeentewerf een presentatie gehouden. Toen is een evaluatie van fase 1 van het grondstoffenbeleidsplan gegeven en vooruit geblikt naar de invulling van fase 2. Daaruit bleek dat fase 1 zeer succesvol is verlopen: het merendeel van de inwoners van de gemeente Waalwijk is tevreden, terwijl de afvalcijfers zijn verbeterd. In 2012 werd per inwoner nog gemiddeld 170 kilo restafval aangeboden en bedroeg het percentage hergebruik 57. De resultaten in 2015 bedroegen 126 kilo per inwoner, respectievelijk 67%. Daarmee werd keurig voldaan aan het Landelijk Afvalbeheer Plan 2009 - 2021 (LAP2) van maximaal 140 kilo per inwoner en minimaal 65% hergebruik. Een ander vermeldenswaard gegeven is dat voor fase 1 bij sorteeranalyses nog 14 kilo PMD in het restafval werd aangetroffen, terwijl dit sinds fase 1 is teruggelopen naar 5 kilo per inwoner.

Die avond is verder nagedacht over hoe de hoeveelheid afval verder kan worden teruggebracht en het scheidingspercentage kan worden verbeterd. Want de doelstelling voor 2021 luidt maximaal 45 kilo restafval per inwoner en het hergebruikpercentage minimaal 85. Volgens het nieuwe LAP3 (2017-2029) moet de hoeveelheid huishoudelijk restafval nog verder terug naar maximaal 30 kilogram per inwoner per jaar in 2025. Er moet dus nog wat gebeuren. Daarom is voor de voor fase 2 benodigde investeringen een bedrag opzij gezet in de voorziening afvalstoffenheffing.

12. Aan welke maatregelen denkt u om aan de landelijke normen te kunnen voldoen?

13. Wanneer legt u hiervoor een voorstel ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad?

Het jaar 2021 nadert met rasse schreden, terwijl voor die tijd waarschijnlijk nog de nodige investeringen moeten plaatsvinden?

14. Heeft u al zicht op de omvang van de investeringen en voor welk deel hiervan kan worden geput uit de voorziening afvalstoffenheffing?

Met grote belangstelling wachten wij uw beantwoording af. Volgens het nieuwe Reglement van Orde dient u schriftelijke vragen ex artikel 47 binnen 30 dagen te beantwoorden. Wij gaan er vanuit dat de antwoorden op onze vragen uiterlijk tijdens de reguliere collegevergadering van 30 oktober worden vastgesteld. Mogelijk vindt u dit een overbodige opmerking. Echter met het oog op de door u in beantwoording op eerdere vragen aangekondigde informatieavond over SLEM en het Museum-Plus op 6 september 2018 en de voorstellen hierover die op de raadsagenda van 27 september stonden, heeft onze fractie eind augustus een aantal schriftelijke vragen gesteld. Naast het feit dat zonder opgaaf van redenen laat staan excuses deze informatieavond pas op 20 september plaats had, hebben wij de beantwoording van onze vragen over deze politiek belangrijke zaken tot op de dag van vandaag niet ontvangen. Vandaar dat wij van deze gelegenheid gebruik maken u op te roepen schriftelijke vragen tijdig te beantwoorden, zeker als duidelijk is dat ze een rol spelen bij politieke besluitvorming.

Hoogachtend,
mede namens de fractie van de ChristenUnie,

Jan van Groos

